

Coordonat
Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Familiei
al Republicii Moldova

2015

Aprobat
Ministerul Educației
al Republicii Moldova

19 noiembrie 2015

Planul
de studii pentru cursurile de calificare profesională a șomerilor
Școala Profesională nr.8 mun. Chișinău
Meseria – „Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă”

Cod – 723010

Categoria: II – IV

Termenul de studii – 6 luni

Nr.d/o	Disciplinele de studiu	Total ore	4 luni	2 luni
			16 săptămâni	8 săptămâni
A.	Pregătirea de specialitate	848		
I	Pregătirea profesională teoretică	368		
1	Tehnologia confecțiilor*	96	6	
2	Proiectarea articolelor vestimentare*	112	7	
3	Studiul materialelor	32	2	
4	Utilajul tehnologic	32	2	
5	Desenul special	32	2	
6	Bazele antreprenoriatului	32	2	
7	Etica profesională	16	1	
8	Tehnologia garnesirii	16	1	
II	Instruirea practică	192	12	
III	Practica în producție	288		36
B.	Pregătirea opțională	16		
1	Codul muncii	16	1	
	TOTAL GENERAL	864		

Notă: * - examen

Planul a fost discutat la ședința catedrei metodice la specialitate.

Proces verbal nr.2 din 05.10.2015

Președintele Catedrei Metodice la Specialitate

 Cojocaru Maria

Director Ș.P.nr.8

Pădureț Ilie

Aprobat

Pădureț Ilie

Director Școala Profesională nr.8 mun. Chișinău

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Școala Profesională nr.8 mun. Chișinău

CURRICULUM

pentru cursuri de calificare profesională a șomerilor

**meseria 723010 „CROITOR CONFEȚIONER
ÎMBRĂCĂMINTE DUPĂ COMANDĂ”**

Elaborat de: Școala Profesională nr.8 mun. Chișinău

Discutat la: Ședința Consiliului de Administrare din 09/11/2015

Grupul de lucru:

Raetchi Alexandra Director Adjunct pentru Producere, Școala Profesională nr.8 mun. Chișinău, grad didactic I (unu), grad managerial II (doi);

Cotelea Olga Maistru Superior, Școala Profesională nr.8 mun. Chișinău, grad didactic I (unu).

Perioada elaborării: 12/10/2015 - 09/11/2015

Chișinău 2015

PRELIMINARII

Curriculumul pentru meseria „Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă” este elaborat în baza profilului ocupațional, derivat din Nomenclatorul meseriilor (profesiilor) pentru instruirea și pregătirea cadrelor în învățământul secundar profesional, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1421 din 18;02;2006 și ordinul nr. 140 din 04;09;2015.

Curriculumul pentru pregătirea profesională la meseria „Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă” determină orientări conceptuale noi în procesul de învățământ profesional-tehnic. Acest curriculum reflectă proiectarea și desfășurarea procesului de instruire în conformitate cu cerințele pieței muncii. Curriculumul este constituit din unități de conținut, axate pe formare de competențe.

La elaborarea curriculumului s-a ținut cont de următoarele principii:

1. **Principiul abordării pe unități de conținut a demersului educațional** – structurarea aspectelor relevante din diverse discipline, urmărindu-se dezvoltarea competențelor și abilităților profesionale.
2. **Principiul relevanței** evidențiază particularitățile pieței muncii, relațiile cu piața muncii, tehnologiile moderne, cultura imperativă timpului și educația pe parcursul întregii vieți.
3. **Principiul perspectivei integrării profesionale** presupune desfășurarea activităților educaționale în situații ce reflectă aspecte profesionale specifice locului de muncă, fapt ce contribuie la facilitarea angajării ulterioare în câmpul muncii.
4. **Principiul autorealizării** presupune formarea responsabilității și autonomiei la cursanți în procesul de instruire.
5. **Principiul axării procesului de învățământ pe competențe** presupune formarea unui sistem de competențe profesionale necesare pentru angajarea în câmpul muncii.
6. **Principiul științific** elucidează proiectarea demersului de instruire profesională din perspectiva conexiunilor „filozofie (aspectul postmodernist) – pedagogie (pedagogia axată pe competențe) – fiziologie (abordare neuro-energetică) – psihologie (psihologia cuantică și teoria ecologică de dezvoltare a personalității) - cibernetică (tehnologii informaționale)”.

Elementele cheie ale curriculumului sunt competențele.

Competența - ansamblu/sistem integrat de cunoștințe, priceperi, deprinderi și atitudini dobândite de elevi prin învățare și mobilizate în contexte profesionale specifice, în scopul realizării activităților profesionale la nivel calitativ cerut la locul de muncă.

Sistemul de competențe necesare pentru angajarea în câmpul muncii include *competențe profesionale, competențe sociale și competențe cheie*.

Competențele profesionale se referă la sfera activității profesionale.

Competențele sociale reprezintă în special competențe de comunicare, necesare pentru integrarea în societate, inclusiv și la locul de muncă.

Competențele cheie sunt competențe transferabile/factori determinanți care sprijină și eficientizează activitatea profesională. Aceste competențe sunt importante pentru fiecare persoană și determină baza educației/instruirii pe parcursul întregii vieți; *Competențele cheie* sunt stabilite în Standardul European de Calificare (2006).

Pentru formarea sistemului de competențe sunt necesare anumite cunoștințe: *cunoștințe funcționale* (un sistem integru și combinatoriu de cunoștințe din anumite discipline școlare), *cunoștințe profesionale* (un sistem integru și combinatoriu de cunoștințe din diverse discipline ale unui anumit domeniu profesional).

Curriculumul la meseria „Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă” asigură calificarea profesională de nivelul ISCED 3.

Astfel, Curriculumul la meseria „Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă”, proiectat în contextul reperelor conceptuale expuse mai sus, reprezintă imperativul învățământului profesional care are menirea pregătirii calificate a muncitorilor în corespundere cu cerințele pieții muncii.

CICLOGRAMA STUDIERII DISCIPLINELOR DE STUDII

Nr.d/o	Disciplinele de studiu	Total ore	4 luni	2 luni
			16 săptămâni	8 săptămâni
A.	Pregătirea de specialitate	848		
I	Pregătirea profesională teoretică	368		
1	Tehnologia confecțiilor*	96	6	
2	Proiectarea articolelor vestimentare*	112	7	
3	Studiul materialelor	32	2	
4	Utilajul tehnologic	32	2	
5	Desenul special	32	2	
6	Bazele antreprenoriatului	32	2	
7	Etica profesională	16	1	
8	Tehnologia garnesirii	16	1	
II	Instruirea practică	192	12	
III	Practica în producție	288		36
B.	Pregătirea opțională	16		
1	Codul muncii	16	1	

TOTAL GENERAL	864		
----------------------	------------	--	--

Disciplina: TEHNOLOGIA CONFECȚIILOR

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1.	Lucrul manual	10
2.	Lucrul mecanic	12
3.	Prelucrarea umedo-termică	6
4.	Tehnologia prelucrării detaliilor mici, diferitor noduri a îmbrăcăminții	30
5.	Tehnologia confecționării capotului	10
6.	Tehnologia confecționării rochiei	
7.	Tehnologia confecționării fusteii	8
8.	Tehnologia confecționării pantalonilor pentru dame	8
9.	Tehnologia confecționării vesteii	
10.	Defectele vestimentare	4
11.	Reparația și reînnoirea vestimentelor	2
12.	Standardizarea și controlul calității	6
	Total ore	96

Disciplina: PROIECTAREA ARTICOLELOR VESTIMENTARE

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1.	Întroducere. Clasificarea vestimentelor. Caracteristica morfologică a corpului uman. Dimensionarea corpului uman.	5
2.	Consumul specific de materiale pentru vestimentul proiectat	3
3.	Calcularea și proiectarea articolelor vestimentare cu sprigin pe talie:	20
	Fusta dreaptă	4
	Fusta în clin clasic, godă	3
	Fusta conică, soare, semisoare	3
	Pantaloni pentru femei	6
	Pantaloni pentru bărbați	4
4.	Transformarea tiparelor de bază conform particularităților de model: procedee de modelare la articolele cu sprigin în talie	7
5.	Clasificarea și alegerea adaosurilor	4
6.	Calcularea și proiectarea articolelor vestimentare cu sprigin pe umeri:	12
	Alegerea dimensiunilor, adaosurilor principale. Proiectarea rețelei de	3

	bază a rochiei	
	Proiectarea spatelui	4
	Proiectarea pieptilor	5
7.	Clasificarea și proiectarea mânecilor clasice:	9
	Mîneca cu o cusătură	4
	Mîneca cu două cusături	5
8.	Clasificarea și proiectarea gulerelor:	10
	Cu ștei	3
	Răsfrinte	4
	Integrale	3
9.	Transformarea tiparelor de bază conform particularităților de model: procedeele de modelare. Tipul 1, 2, 3.	20
10.	Elaborarea și clasificarea șabloanelor	6
11.	Cerințele tehnice la încadrarea șabloanelor pe diverse țesături. Croirea detaliilor	11
12.	Colocviu	5
	Total ore	112

Disciplina: STUDIUL MATERIALELOR

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1.	Noțiuni generale despre tehnologia de obținere a țesăturilor	10
2.	Legăturile în țesut. Clasificarea lor	2
3.	Componența fibroasă a țesăturilor. Metodele de determinare	1
4.	Structura feței și versului	1
5.	Sortimentul de țesături de bumbac. Aprecierea organoleptică și destinației țesăturilor. Caracteristica	4
6.	Sortimentul țesăturilor de lână. Aprecierea organoleptică și destinației țesăturilor. Caracteristica	4
7.	Sortimentul țesăturilor de mătase. Aprecierea organoleptică și destinației țesăturilor. Caracteristica	6
8.	Materialele de unire a reperelor. Clasificarea. Proprietățile	2
9.	Furnituri de îmbrăcăminte, materiale de finisare	2
	Total ore	32

Disciplina: UTILAJUL TEHNOLOGIC

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1.	Clasificarea și construcția exterioară a mașinii de cusut. Organele de bază a mașinilor de cusut cu tighel simplu și în lanț	2
2.	Clasificarea acelor de mașină	1
3.	Principiul de formare a tighelului simplu	2
4.	Daservirea mașinilor de cusut	2
5.	Procesul de formare a tighelului în lanț	2
6.	Deservirea mașinii de surfilare (triplok)	3
7.	Defecte, cauze, remedieri la mașinile de cusut (simple, triplok)	4
8.	Utilajul pentru TUT	4
9.	Dispozitivele speciale aplicate la mașinile de cusut	2
10.	Mașinile de cusut speciale	4
11.	Semiautomate	4
12.	Caracteristicile tehnice și utilizarea mașinii	2
Total ore		32

Disciplina: DESENUL SPECIAL

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1	Introducere. Noțiuni generale despre desen.	1
2	Noțiuni despre culoare.	3
3	Tehnica lucrului în acuarelă și guaș.	4
4	Desenarea unei naturi statice în culoare.	4
5	Desenul proporțional al schemei de construire a corpului uman (femei, bărbat, copii).	6
6	Desenarea modelelor (stilurile de bază).	4
7	Desenarea detaliilor (gulere, mâneci, buzunare).	4
8	Desenarea îmbrăcăminteii bărbătești și femești.	2
9	Desenarea acoperămintelor (femești, bărbătești).	2
10	Lucrare de evaluare.	2
Total ore		32

Disciplina: BAZELE ANTREPRENORIALULUI

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1	Noțiuni generale de economie.	2
2	Factorii de producție.	1
3	Sisteme economice.	1
4	Proprietatea și inițiativa economică.	1
5	Piața și concurența.	1
6	Banii.	2
7	Veniturile.	2
8	Inflația.	1
9	Antreprenoriatul și rolul lui în societate.	4
10	Argumente pro și contra de a fi antreprenor.	2
11	Testarea propriului potențial antreprenorial.	3
12	Viziunile și planurile proprii de viitor.	4
13	Întroducere în planul de afaceri.	4
14	Promovarea produsului pe piață.	2
15	Sursele de finanțare.	2
Total ore		32

Disciplina: ETICA PROFESIONALĂ

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1	Întroducere în curs. Morala și etica. Valori gene umane. Psihologia personalității. Personalitatea lucrătorului în deservirea socială. Psihologia procesului de deservire a clienților.	4
2	Cultura comportării în deservirea socială. Climatul moral-psihologic în colectivul de mincă. Norme de etichetă profesională.	4
3	Clasificarea întreprinderilor deservirii sociale. Cultura estetică a locului de muncă. Rolul reclamei profesionale.	4
4	Cultura comunicării. Etica de soluționare a conflictelor cu clienții.	4
Total ore		16

Disciplina: TEHNOLOGIA GARNESIRII

	Nr. de ore

Nr d/o	Unități de conținut	
1	Întroducerea în teoria garnisirii. Tradițiile portului român.	1
2	Găurica. Tehnica executării.	1
3	Broderia.	2
4	Macromeu. Noțiuni generale.	2
5	Croșetarea.	1
6	Tehnica batic.	2
7	Lucrări cu pielea.	1
8	Executarea florilor artificiale.	2
9	Garnisirea cu mărgelile, paiete, biser...	2
10	Efectuarea buclelor.	1
11	Efectuarea nasturilor din diferite materiale.	1
Total ore		16

Disciplina: CODUL MUNCII

Nr d/o	Unități de conținut	Nr. de ore
1	Întroducere. Constituția Republicii Moldova. Noțiuni de stat, de drept.	1
2	Legislația muncii și alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii.	1
3	Dreptul la muncă și asigurarea acestui drept.	1
4	Drepturile și obligațiunile de bază ale salariatului.	1
5	Contractul individual de muncă.	1
6	Perfectarea documentelor la angajarea în câmpul muncii. Carnetul de muncă.	1
7	Timpul de muncă.	1
8	Timpul de odihnă.	1
9	Concedii anuale. Concedii sociale.	1
10	Salarizarea și normarea muncii.	1
11	Regulamentul intern al unității. Disciplina muncii.	1
12	Protecția muncii.	1
13	Munca femeilor, a persoanelor cu obligații familiale și a altor persoane.	1
14	Munca la domiciliu.	1
15	Răspunderea materială a salariaților.	1
16	Jurisdicția muncii. Jurisdicția individuală.	1
Total ore		16

SUGESTII METODOLOGICE

Curriculumul la meseria „Croitor confecționar îmbrăcăminte după comandă” orientează proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului de instruire în scopul formării competențelor profesionale și sociale corespunzătoare cerințelor pieții muncii.

Strategiile didactice se caracterizează prin flexibilitate, adaptându-se la situațiile și condițiile de învățare a contextului educațional. Eficiența procesului de învățămînt poate fi asigurată de selectarea reușită a metodelor, tehnicilor, mijloacelor de învățare, a formelor de organizare și de îmbinarea armonioasă a acestora oportune situațiilor de învățare.

Diversitatea mijloacelor didactice actuale motivează cursanții pentru învățare și formează abilități profesionale. Un rol important, în acest caz, le revine **mijloacelor audiovizuale** și anume: *computerul, notebookul, videoproiectorul, filmele didactice pe CD-uri, soft-urile educaționale* etc. Un alt tip de mijloace didactice eficiente sunt **mijloacele didactice ilustrative**: *fișe instructiv-tehnologice, planșe referitoare la organizarea locului de muncă, desene tehnice.*

Metodele interactive asigură o educație dinamică, formativă, motivantă, reflexivă, continuă. Cele mai recomandate metode în procesul de formare profesională sunt: *demonstrația, exercițiul, algoritmizarea, lucrarea practică, studiul de caz, jocul de rol* etc.

Suportul didactic indispensabil oricărei situații de învățare îl reprezintă **sursele bibliografice** de specialitate cu aspect integrator/modular, dintre acestea recomandăm următoarele:

- G.Ciontea, utilajul și tehnologia meseriei „Confecționar îmbrăcăminte din țesături și tricoturi”, manual pentru clasele IX-X licee industriale cu profil de industrie ușoară, editura didactică și pedagogică, București, 2001;
- M. Ciutea, P. Dragu „Manualul croitorului” editura Didactică și pedagogică, București, 2001;
- A.V.Savostițhii, E.X. Melicov „Tehnologia șveinih izdelii” ucebnic dlea VUZOV, Moscva, Leogcaia Promîșlennosti, 1982;
- S.M.Salamatova, O.P. Condratenco „Osnovî șveinogo proizvodstva” VUZOV, Chișinău, „Artist-2007”, 2007;
- M.I.Hudîh „Remont i montaj oborudovania textilnoi i leogcoi promîșlennosti”, ucebnic dlea srednih speșialinîh ucebnîh zavedenii textilnoi i leogcoi promîșlennosti, Moscva, Leogcaia promîșlennosti, 1974;
- V.M. Nichiforov „Tehnologia metallov i construcționnîe materialî”, ucebnic dlea VUZOB i srednih ucebnîh zavedenii, Leningrad, Mașinostroenie, 1986;
- P.B.Babaeva, R.F.Marcova „Osnovî avtomatizații tehnologiceshîh profesov” ucebnic dlea srednih speșialinîh ucebnîh zavedenii, Moscva, Leogcaia i pișevaia promîșlennosti, 1981;
- I.K.gorohov, E.I.Voronin „Spravocinic po șveinomu oborudovaniu” dlea injenerno-tehniceshîh rabotnicov șveinoi promîșlennosti, Moscva, Leogcaia industria, 1981;
- V.A.Franț, V.V.Isaev „Șveinîe mașini” iliustrirovannoe posobie dlea crednih PTU, Moscva, Leogprombîtizdat, 1986.

Sursele enumerate mai sus reprezintă surse bibliografice de bază în procesul de instruire, care pot fi complementate și cu alte surse bibliografice de specialitate.

Abordarea unei astfel de strategii în procesul de instruire profesională eficientizează formarea profesională în context curricular.

SUGESTII DE EVALUARE

În procesul de formare profesională se utilizează o gamă amplă de modalități de evaluare:

- evaluarea diagnostică.
- evaluarea formativă.
- evaluarea sumativă.
- evaluarea autentică.
- evaluarea pentru certificare.

Evaluarea diagnostică - stabilește nivelul cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor și a competențelor formate la elevi. Acest tip de evaluare se realizează la începutul procesului de instruire profesională cu scopul de a identifica nivelul de alfabetizare funcțională la cursanți, precum și aspecte ce necesită corectare sau îmbunătățire, realizate prin programe de recuperare.

Evaluarea formativă – proces continuu de observare a formării cursantului în procesul de instruire. Acest tip de evaluare se realizează pe tot parcursul activității de instruire și oferă un feedback relevant în legătură cu procesul de formare a competențelor.

Metaforic vorbind, evaluarea formativă/continuă seamănă cu un proces de preparare a bucatelor. La diverse etape, produsul este degustat, iar calitatea lui poate fi ameliorată prin adăugarea de ingrediente, extinderea timpului de prelucrare termică etc. În acest context, evaluarea formativă permite o remediere a procesului de învățare la etapele timpurii, dar atunci când produsul este expus finit, remedierea nu mai e posibilă, deci, este un bilanț – evaluarea sumativă.

Astfel, valoarea evaluării formative constă în formarea permanentă, continuă a competențelor la cursanți, reflectate în standardul ocupațional.

În activitatea didactică va reuși acel profesor care va oferi la lecții un set de sarcini didactice pe nivele, elaborate în baza taxonomiilor corespunzătoare, fapt ce va permite valorificarea la maximum a potențialului fiecărui cursant.

Și va permite profesorului să ghideze și să monitorizeze activitatea de formare a competențelor profesionale la cursanți.

În procesul de evaluare formativă sînt utilizate diverse modalități de evaluare: observația, răspunsuri orale ale cursanților, lucrări scrise, lucrările practice etc.

Un interes deosebit prezintă lucrările practice, în cadrul cărora cursanții sînt puși în situația de a executa ei însuși, sub conducerea și îndrumarea profesorului, diferite sarcini cu caracter aplicativ în vederea fixării și consolidării cunoștințelor și a formării priceperilor și deprinderilor. Lucrările practice presupun un volum mai mare de muncă independentă din partea cursanților.

Activitățile practice nu vizează numai o acumulare de cunoștințe. R. Tavernier arată că ele trebuie să dezvolte la cursanți anumite abilități de folosire a cunoștințelor.

La *probele practice* se evaluează procesul de executare a operației profesionale/sarcinii practice, calitatea produsului finit și prezentarea preparatului după anumite criterii de evaluare.

Concomitent se apreciază abilitatea executării unor operații separate în cadrul procesului de executare a sarcinilor practice.

Evaluarea sumativă - evaluare finală care evidențiază nivelul de pregătire profesională a cursantului implicat într-o activitate de formare după o anumită perioadă de timp, se realizează prin: teste sumative, examene etc. Acest tip de evaluare are drept scop atestarea progreselor cursanților în formarea competențelor/certificarea.

Evaluarea autentică - utilizat în special, în cadrul activităților practice care evaluează aptitudinile și competențele cursantului, plasat într-o situație similară *condițiilor reale de viață* – viața de zi cu zi sau activitatea profesională.

Evaluarea de certificare - proces de evaluare dihotomic (admis/respins) și indică oportunitatea continuării studiilor sau renunțarea la studii. În curriculum o astfel de evaluare are loc la încheierea procesului de instruire/formare, după care cursantul primește un certificat de calificare profesională.

BIBLIOGRAFIE:

1. Rudic Gh. *Materialele seminarului «Concepția unui curriculum modern»*. 16-18 mai, Chișinău, 2013.
2. Bocoș, M., Jucan, D. *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*. Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
3. Cristea, S. *Dicționar de pedagogie*. Chișinău-București: Grupul Editorial Litera. Litera Internațional, 2000.
4. Crișan A., Guțu V. *Proiectarea curriculumului de bază*. Ghid metodologic. Chișinău, 1997.
5. *Curriculum de bază – documente reglatoare*. Chișinău, 1996.
6. Minder, M. *Didactica funcțională*. Chișinău, Editura Cartier, 2003.
7. Ionescu, M., *Instrucție și educație. Paradigme, strategii, orientări, modele*. Garamond, ClujNapoca, 2003.
8. Niculescu, R., *Teoria și managementul curriculumului*. Editura Universității Transilvania din Brașov, 2005.
9. Negreț-Dobridor, I., *Teoria generală a curriculumului educational*. Ed. Polirom, Iași, 2008.
10. Potolea, Dan. *Conceptualizarea curriculum-ului. Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri applicative*. Iași: Polirom. 2002.
11. Rudic M. *Standardizarea în învățământul secundar profesional*. Chișinău, 2002.
12. Андреев, А.Л. *Компетентностная парадигма в образовании: опыт философско-методологического анализа*. Текст. / А. Л. Андреев // Педагогика, 2005. - № 4.
13. Байденко, В.И. *Базовые навыки (ключевые компетенции) как интегрирующий фактор образовательного процесса*. Текст. / В.И. Байденко, Б. Оскарссон // Профессиональное образование и личность специалиста. М., 2002..
14. Бобиенко, О.М. *Ключевые компетенции личности как образовательный результат системы профессионального образования.*: автореф. дис.. канд. пед. наук Текст. / О.М. Бобиенко. Казань, 2005.
15. Бобиенко О. *Ключевые профессиональные компетенции специалиста*. М., 2003
16. Болотов, В.А. *Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе*. Текст. / В.А. Болотов, В.В. Сериков // Педагогика, 2003.
17. Борисов, П.П. *Компетентностно-деятельный подход и модернизация содержания общего образования*. Текст. / П.П. Борисов // Стандарты и мониторинг в образовании, 2003.
18. Демин, В.А. *Профессиональная компетентность специалиста: понятие и виды*. Текст. / В.А. Демин // Стандарты и мониторинг в образовании. -М., 2000.
19. Лебедев, О.Е. *Компетентностный подход в образовании*. Текст. / О.Е. Лебедев // Школьные технологии, 2004.
20. Олейникова, О.Н. *Национальная система «стандартов умений» в США*. Текст. / О.Н. Олейникова // Среднее профессиональное образование, 2001.